

Rött miljöprogram för Kalmar län

Fyra områden för att lösa vår tids största utmaning.

Miljö- och klimatkrisen är vår tids största utmaning. Forskningen säger att vi kan avvärja hotet, men då behövs kraftfulla åtgärder redan nu. För att lösa problemen har vi valt att fokusera på fyra huvudområden:

- *Ett fossilfritt Kalmar län*
- *Ett rent Kalmarsund*
- *Biologisk mångfald Kalmar län*
- *Ett hållbart Kalmar län.*

Vi är övertygade om att målen och inriktningen i dessa områden är kraftfulla nog för att klara av att ta länet in i framtiden.

Framtidstro i Kalmar län

Enligt Parisavtalet ska inte Sverige ha några nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären 2045. Därefter ska man uppnå negativa utsläpp.

Socialdemokraterna i Kalmar läns vision är att: "Alla kan leva ett bättre liv, känna frihet, trygghet och framtidstro". Vi vill att Kalmar län ska gå före i klimatomställningen och miljöarbetet och på så sätt skapa en framtidstro.

Sveriges första fossilfria län

Kalmar län ska bli Sveriges första fossilfria län i världens första fossilfria välfärdsnation.

Vi ska också nå våra miljömål, skydda den biologiska mångfalden, skapa en giftfri miljö och en bättre havsmiljö.

En rättvis omställning

För att klara omställningen till ett fossilfritt samhälle måste vi hjälpas åt. Här hemma och internationellt. Beslut måste fatta lokalt, regionalt, nationellt och internationellt. Omställningen måste gå hand i hand med rättvisans princip: av var och en efter förmåga, åt var och en efter behov.

De som har mest måste bidra mer. Dels för att det är rätt, dels för att allt annat är demokratiskt omöjligt. Den stora majoriteten kommer inte att gå med på att bära en liten grupps klimatförstörande livsstil, varken nationellt eller ur ett globalt perspektiv. De pengar som staten får in bör användas för att skynda på omställningen till ett grönt samhälle.

- *Så vi får en rättvis omställning i hela vårt land.*
- *Så att den svenska arbetsmarknaden kan påskynda sin omställning och fortsatt ligga i framkant.*

I grund och botten handlar det om solidaritet – både med varandra här och nu, och med framtida generationer.

Det är viktigt att klimat- och miljöarbetet inte blir en klassfråga utan att alla får möjlighet att bidra utifrån sina förutsättningar.

De enda parti som har kraften

Regionens målbild är att Kalmar län 2030 ska vara en hållbar region där människor växer och där företag och organisationer etablerar sig och utvecklas. Ska vi klara detta krävs en rad åtgärder och

insatser. Socialdemokraterna är det enda parti som har möjlighet, erfarenhet och kraft att klara denna enorma utmaning.

Kalmar län januari 2020

Miljögruppen: Michael Ländin, Anna Thore, Alexander Högberg, Martina Aronsson, Lena Jönsson och Elaine Sanches

Ett fossilfritt Kalmar län

Kalmar län ska bli fossilbränslefritt till 2030. Studier visar att transporter är Kalmars läns tuffaste utmaning. Vi ska utveckla snabba och effektiva transportsystem som stimulerar hållbart och flexibelt resande. Smidig kollektivtrafik och ett ökat samnyttjande av resurser, till exempel bilpooler, ska göra det enklare att inte äga en bil men ändå få möjligheten att nyttja en bil. Vi ska fortsätta arbetet med

att skapa förutsättningar för förnybara drivmedel så som biogasstationer och laddplatser för elbilar. Kalmar län ska vara en förebild i arbetet med hållbar arbetspendling och verka för goda cykelmöjligheter. Genom att ge företag och människor verktyg för fossilfria transporter till sina arbetsplatser kan denna andel minska.

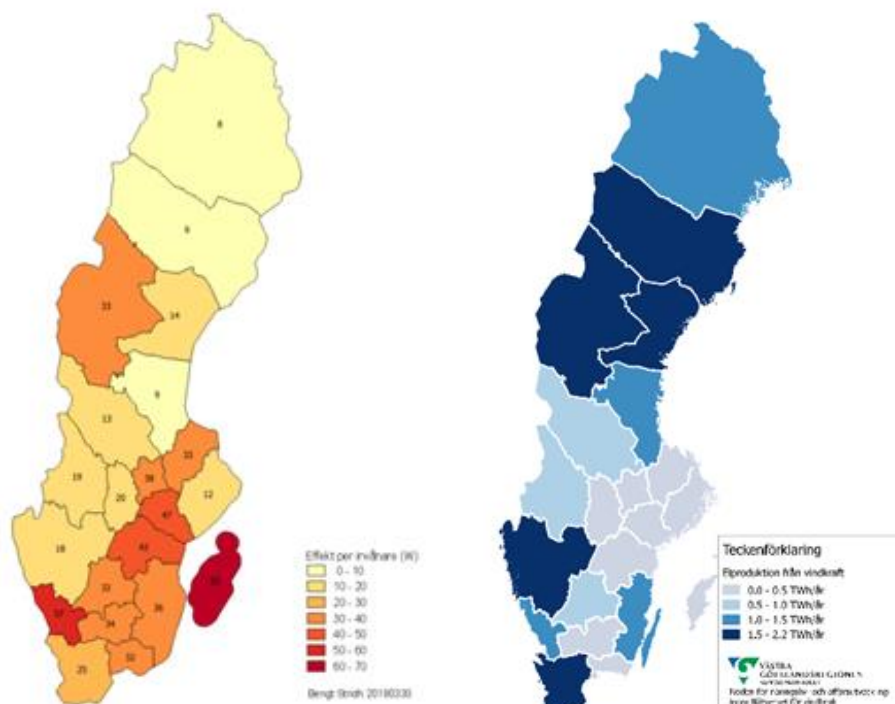
Kalmar län - ett cykellän

Att välja cykel som färdmedel är ett val som inte bara främjar klimatet utan även din egen hälsa. Socialdemokraterna i Kalmar län vill underlätta detta val och främja cykeln som transportmedel genom att på olika sätt göra det tryggare, säkrare, framkomligare och bekvämare för så många som möjligt. Vi behöver, planera för sammanhängande smidiga och snabba cykelleder, fler säkra cykelparkeringar och stimulera beteendeförändringar för att få fler att upptäcka fördelarna med cykelresor. Genom resevaneundersökningar behöver vi följa andelen cykelresor och ha som mål att senast 2030 ska resor med cykel utgöra 30% av resorna. Visste du att varje cykelresa innebär en samhällsekonomisk besparing om 1,6 kr/km, medan varje bilresa innebär en samhällsekonomisk kostnad om -1,5 kr/km?

För att det ska bli möjligt att cykla inne i städerna i Kalmar Län så ska det även finnas ett tydligt cykelperspektiv vid stadsplaneringen och prioritet på gång och cyklister ska väga tungt i översiktsplaner och dylikt. Cykel är minst lika viktigt på landsbygden för de lokala resorna och som matartrafik till kollektivtrafiken och bör prioriteras i planarbetet.

Fossilfri energiproduktion

I solen och vindarnas län ska solcellsproduktionen blomstra och vi ska bygga fler vindkraftverk. Länet ska ta täten i fossilfri energiproduktion och leda sol och vind-ligan genom politisk prioritering av dessa energislag.

Figur till vänster. Illustration över länsvis solcellsproduktion. Ju rödare län desto högre energi från solcellsproduktion. Bild från Bengt Stridhs blogg 20180330

Figur till höger. Elproduktion från vindkraft per län från, ju mörkare blå, desto högre produktion. Energimyndighetens

Hållbar energiproduktion

En energiproduktion baserad på helt förnybara källor är en stor konkurrensfördel för Sverige. Vi ser redan idag hur stora företag som Google och North Volt väljer att etablera sig i Sverige tack vare av att vi kan erbjuda hållbar energiproduktion.

Smart hållbar tillvaro

Det ska vara lätt att göra rätt. Ge människor chansen till smart, digital teknik för en hållbar tillvaro och utveckla fler tjänster för delningsekonomi. Vi vill se fler dela-, hyra-, låna-projekt, fritidsbanker, fastighetsnära återvinning och insamling, billig kollektivtrafik, energieffektiva byggnader m.m.

Lokalt producerad biogas

Transporter och privatbilism är den i särklass största utsläppskällan till koldioxid och den är både den viktigaste men också den svåraste frågan att komma till rätta med inom klimatproblematiken. I djurtäta Kalmar län finns det dock möjligheter att bryta fossilberoendet och istället för utländskt producerat fossilt bränsle nyttja lokalt producerat förnybart bränsle i form av biogas. Vårt kustnära läge gör att biogasen ger trippel nytta. Den är klimatsmart, minskar övergödningen och stödjer våra lantbrukare.

Minskad övergödning

Eftersom länet är har en hög andel biogas råvara i form av djurgödsel och på grund av vårt kustnära läge har biogasen som fossilfritt bränsle många fördelar. Efter att energin har utvunnits från gödseln fungerar det ännu bättre som gödning till växterna och bidrar alltså inte bara till att minimera växthuseffekten utan bidrar dessutom till minskad övergödning. Dessutom stärker biogasproduktionen i vårt län våra lokala företagare och i synnerhet då våra lantbruksföretagare.

Öland kan bli självförsörjande

Studier visar att exempelvis på Öland finns substrat för biogasproduktion i samma storleksordning som skulle kunna driva all privatbilism på Öland inklusive sommar-transporterna. Om alla bilar gick

på biogas skulle ön vara helt självförsörjande och fossilfri på alla transporter. Liknande studier finns för fler delar av länet.

Ökad biogasproduktion

Socialdemokraterna vill se en ökad biogasproduktion i hela länet. Det offentliga kan stötta denna verksamhet genom upphandlingar av biogasbilar, information, rådgivning och samordning till intresserade möjliga producenter.

Biogasproduktionen stärker även våra lokala bönder och innebär hållbart jordförbättringsmedel vilket minskar näringsläckage till Östersjön.

Smälningar är framtidens shejker

Framtidens oljeshejk sitter inte på en oljefyndighet i fjärran länder. Istället är det en småländsk bonde som gör det med väl tilltagen gödselstack. Socialdemokraterna vill göra det lättare för bilförare att vända ryggen åt fossil-oljan och gynna lokala lantbrukare genom att gå över till fossilfritt och biogas.

Utmanar aktörerna inom bilindustrin

Kalmar län är ett landsortslän och vi kommer under lång tid framöver fortsatt vara beroende av bilen. Det gör det extra viktigt att visa att vi kan framföra bilen utan att använda fossila drivmedel. Socialdemokraterna utmanar därför aktörerna inom bilindustrin i Kalmar län att bli de föregångare världen behöver. De bilresor som är nödvändiga på landsbygden ska vara klimatsmarta framförda på lokalproducerat förnybart bränsle.

Kollektivtrafik som alla har råd med

För att fler ska åka kollektivt måste vi se till att alla har möjlighet att transportera sig med kollektivtrafiken. Plånboken ska inte få styra vem som har möjlighet att nyttja kollektivtrafiken. Vi vill se lovkort för ung mellan 13-19 år för att i en tidig ålder få vanan att åka kollektivt till sina destinationer. I en förlängning vill vi se en avgiftsfri kollektivtrafik för just denna målgrupp.

För våra seniorer har vi infört ett seniorekort, en viktig del i att få de som byggt landet att nyttja kollektivtrafiken ännu mer. Men vi är inte nöjda, vi vill se en utveckling av kortet som skapar större rörlighet och ett mer flexibelt resande för våra äldre.

När coronapandemin släpper sitt grepp om världen gäller det att återfå goda vanor inom kollektivtrafiken, därför vill socialdemokraterna i Kalmar län se ett särskilt stimulanspaket i kollektivtrafiken där extra satsningar görs för locka tillbaka resande med kollektivtrafik och välkomna nya resenärer. Vi ser gärna klimatväxlingar där parkeringsavgifter från bilismen finansierar kollektivtrafiksatsningar.

Gå som tåget

Infrastrukturen i vår del av landet har inte optimala förutsättningar. Kalmar läns politiker har under många år arbetet för att nationella medel ska förbättra och rusta länets räls för att kunna optimera tågtrafiken. Att ta sig till olika ställen i landet är en viktig del i att få fler att välja kollektivt. För att tågresor ska kunna utgöra ett konkurrensfylligt alternativ mot bil och flyg måste resorna vara tidseffektiva, i tid och goda möjligheter måste ges för att kunna arbeta på tåget.

Flera undersökningar visar att just möjligheten att arbeta på tåget och god wifi-uppkoppling är en av nyckelfaktorerna till att välja tåg tillsammans med tidseffektiva resor. Därför vill Socialdemokraterna

i Kalmar län intensifiera arbetet med att en högre andel av infrastruktursatsningarna på rälsen prioriteras till vår del av landet.

Brett arbete med tydliga mål

Regionens mål om ett fossilbränslefritt län 2030 kräver brett arbete och tydliga mål. Vi vill ha landets högsta andel bilar som rullar på förnybart bränsle och vara det län som först byter ut sin bilflotta till hållbara alternativ. Transporterna står för en tredjedel av Sveriges utsläpp av växthusgaser och är också de utsläpp som är svårast att minska eftersom omställning till förnybara alternativ "äts upp" av att vi samtidigt oftare tar bilen och ökar vårt resande. För att nå vårt mål om att bli fossilfria och klimatneutrala krävs att alla kommuner och regionen har kraftfulla handlingsplaner som styr mot målet för just sin kommun/region.

Delbilspool - bra exempel

För att minimera klimatpåverkan och också få bättre hälsa krävs många insatser exempelvis inom cykel och kollektivtrafik, samåkning och inom andrahandsmarknaden för miljöbilar. Alla behöver inte äga sin egna bil eller ha två bilar i familjen, mestadels av tiden står bilen iallafall stilla. Det finns exempel på kommuner med supersmarta delbilspoolen där du istället för egen bil enkelt kan låna en elbil billigt och dessutom få chans att glida omkring i en Tesla utan att själv köpa den. Vi vill se att möjligheter till utveckling av fler delbilspooler både i stadsdelar och på landsbygden på fler ställen i hela länet.

Hållbart resande på landsbygden

Förutom landsbygdens egna lokala drivmedel biogas finns fler möjligheter att utveckla hållbart resande även på landsbygden. Kollektivtrafiken måste fungera men i de orter där underlaget inte räcker för täta allmänna turer kan intensifierat arbete med nya samåkningsmodeller arbetas fram. Det finns exempel där en app har tagits fram för att underlätta samåkning, där det är enkelt att få med en liftare eller erbjuda skjuts till grannen och enkelt och tryggt dela på kostnaden för resan.

Nybilsförsäljning är en viktig pusselbit

Nybilsförsäljningen är och förblir dock en viktig pusselbit i detta arbete. Endast 3% av fordonen som rullar i Kalmar län kan idag tankas förnybart. Låt oss tillsammans öka takten i att byta ut fordonsflottan till hållbara alternativ i Kalmar län!

Kommunerna tar täten

Socialdemokraterna vill att alla våra tolv kommuners egna bilar ska vara hållbara fossilfria alternativ som exempelvis el och biogas. Både lätta persontransporter och tunga transporter ska drivas på hållbara alternativ. Detta ska även gälla för inköpta transporter av varor och tjänster.

Lätt att "tanka rätt"

Kommunerna ska även regelbundet följa upp att bilarna tankas med det bränsle de är avsedda för. Alltför många etanolbilar tankas av slentrian eller felaktig oro för biobränslet på bensin, många vet inte ens om att deras diesebil är godkänd för HVO100 framställt bland annat av svenskt skogsavfall och de som kör laddhybrid är inte alltid perfekta på att alltid sätta in sladden för att ladda batterierna. På liknande sätt är viktigt att även privatbilister kan tanka även äldre bilar fossilfritt. För

att detta ska vara enkelt behöver vi snabbt bygga ut tillgången av fossilfria tankställen även på landsbygden.

Samverkan med bilaktörer

Också här behöver vi hjälp; använd fordonets fulla potential att vara så grönt som möjligt! Det offentliga kan gå före och visa vägen men huvuddelen av transporterna står privatpersoner och

transportindustrin för. Socialdemokraterna vill starta en samverkan med Kalmar läns bilaktörer för att få fler bilar att rulla på förnybara alternativ!

Samla Kalmar län

Vi vill ta oss an uppgiften att klara klimatkrisen genom att samla och modernisera och på så vis ställa om till ett fossilfritt Kalmar län. Vi har tekniken, kunnandet och viljan.

MÅL FÖR ETT FOSSILFRITT KALMAR LÄN

1. Energianvändningen i Kalmar län ska vara fossilfritt 2030 och förnybar senast 2040.
2. Vi vill se ett projekt för hållbara resval där företag och organisationer tävlar i att minska CO2 utsläpp. På så vis vill vi minska koldioxidutsläppen med 16% årligen.
3. Alla kommuner ska anta kraftfulla handlingsplaner för att nå sina klimatmål
4. Kollektivtrafik är nyckeln till samåkning och färre tärande singeltransporter i stan. Därför bör andelen resande med kollektivtrafiken öka i förhållande till andelen bilresor.
5. Införa avgiftsfri kollektivtrafik för barn och unga mellan 13-19 år under alla lov. Samt införa avgiftsfri kollektivtrafik permanent för åldersgruppen när ekonomiska förutsättningar finns.
6. Utveckla seniorkortet så användningen blir mer flexibel.
7. Miljövänliga tåg till Linköping
8. Vi vill se minst en biogasmack och en produktionsanläggning i varje kommun och offentliga fordon ska övervägande drivas på biogas.
9. Förbättra infrastrukturen för att tanka biogas i hela länet och fördubbla antalet biogasmackar i Kalmar län.
10. Stötta och initiera initiativ för att producera både flytande och komprimerad biogas från exempelvis gödsel i hela länet.
11. Se över kommunernas och regionens fordonsflotta för fossilfria transporter innan 2023 med fokus på biogasbilar samt att skapa efterfrågan på biogas genom att ställa krav i upphandlingsförfarande.
12. Underlätta tekniksprånget till fossilfria privatbilar och transportsektorn genom kampanjer, information, samverkan med nybilsförsäljning, andrahandsmarknaden och verkstäder för konvertering till biogas.
13. Senast år 2045 ska Kalmar län inte ha några nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären, för att därefter uppnå negativa utsläpp
14. Bygg ut den förnybara energin. Vi vill främja investeringar i utbyggnad av bland annat vind, sol och biobränslen.
15. Ökad andel cykelresor i förhållande till resor med bil
16. Cykelperspektiv vid stadsplanering och detaljplanering
17. Följa upp andelen kollektivresor, gång och cykel kontra bilresor i resevaneundersökningar
18. Intensifiera arbetet med att en högre andel av infrastruktursatsningarna på rälsen prioriteras till vår del av landet.

Ett rent Kalmarsund

En renare kust

Ett renare kustlän

Ett rent och giftfritt vatten är en förutsättning för att kunna upprätthålla attraktivitet, turism, god boendemiljö, hälsa och livskvalitet. Samtidigt är Östersjön ett av världens mest förorenade hav. Vattenmyndigheten har konstaterat att statusen i Östersjön och i de flesta vattendrag i länet behöver bli bättre. Behovet av vattenförsörjning och hushållning med vårt viktigaste livsmedel

vatten, har också blivit tydligare i och med de senaste årens låga grundvatten och problem med torka.

Allvarlig övergödning

Östersjöns och Kalmarsunds övergödning är allvarlig. I länet har vi länge gemensamt kämpat för ett friskare Kalmarsund. Arbetet inom Kalmarsundskommissionen där länets samtliga kustkommuner, ideella, markägare, länsstyrelsen, LNU, LRF, experter har gått samman i offensivt kustmiljöarbete är nationellt känt och lyfts fram som en föregångare. Nu vill vi lägga i nästa växel!

Kalmarsundskommissionens handlingsplaner

För att vattnet ska kunna glittra blått och det åter ska nappa på kroken behöver vi göra mer. Som första region har man inom Kalmarsundskommissionen tagit fram handlingsplaner inom varje kustkommun där åtgärder har planerats för att ta vår del av det experter menar krävs av kväve och fosfor för att komma till rätta med problematiken. Från de röda behöver det politiska engagemanget öka i Kalmarsundskommissionen där fler kommuner är aktiva politiskt i detta nätverk. Kommissionen bör även inkludera inlandskommunerna.

Minska övergödningen

Det handlar om åtgärder på land genom exempelvis våtmarker men även om att ytterligare stimulera biogasproduktion från gödsel som därmed både skapar fossilfritt bränsle, rötningen förbättrar dessutom växtnyttan och kan därmed minska övergödningen samt stärka våra lokala lantbrukare. Genom att separera kvävet och fosfor i processen kan nyttan öka ytterligare.

Aktiva åtgärder när det gäller kväve

Att ta vår andel av minskat näringsläckage till havet är möjligt genom aktiva åtgärder när det gäller kväve. När det gäller fosfor så är det endast möjligt om vi återför näring från havet. Detta görs på försök på flera delar i länet genom musselodlingar som blir till foder och fungerar både som klimat- och övergödningssänka. Detta blir ännu mer intressant i foderbristen spår.

Vi kommer aktivt söka samarbeten med aktörer utanför kommunen för att anlägga storskaliga musselodlingar. Regeringen har också sett till att förutsättningarna aldrig varit så goda som nu för att göra verkstad i kustmiljöarbetet!

Reningsverk i framkant

Vi vill att alla kommuner ska ha topstandard på sina reningsverk ur näringssynpunkt och skadliga ämnen som exempelvis läkemedelsrester. Vi vill även titta på cirkulära system för vattenanvändning

för att kunna motverka torkans effekter som till exempel återvinning av industriellt vatten eller bevattning med dagvatten eller renat avloppsvatten.

I Kalmar län vill vi inte heller blunda för vatteninfrastrukturen under våra fötter. De flesta avlopp byggdes på sjuttioalet och vi måste hela tiden arbeta för att förnya dessa, för att inte försämra infrastrukturen. Kalmar län ska leda Sveriges utveckling för renare vatten.

Socialdemokraterna har hög tilltro till att för att nå framtidens samhälle med rent vatten och cirkulära lösningar krävs många innovationer, ny teknik och samverkan mellan forskning och företagande. I Kalmar län ska detta triple helix var levande och utgöra en grogrund där nya innovationer leder oss till nya lösningar för rent och cirkulärt vatten.

Trippelvinst för klimatet

Kalmar kommun är duktiga på biogas. Detta ger trippelvinst; det är bra för klimatet, det stärker lantbruket och det ger mindre övergödning när gödsel kan rötas och användas bättre på åkern. För detta krävs efterfrågan på biogasen. Detta vill vi skapa genom att vi, i upphandlingen av nya tåg till Stångådalsbanan, ska ställa krav på biogas i pågående upphandling. För att minska övergödningen behöver vi även minimera nyttjande av konstgödsel på våra åkrar. Det offentliga kan arbeta för att minska matsvinnet i våra kommunala verksamheter och vi ska fortsätta arbetet med att öka andelen närproducerade/ekologiska livsmedel.

Minska utsläpp från land

Kalmar län har historiskt tillfört många näringsämnen. Idag är länet nationellt ledande på åtgärdsarbete för en renare kustmiljö. Genom att fortsätta arbeta för minskat näringsläckage men även öka motståndskraften mot torka vill vi fortsätta vårda länets vattendrag genom våtmarker och skyddszoner etc. Vi vill fortsätta arbeta för att optimera odlingsmöjligheterna med att minimera näringsläckage med åtgärder som bevattningsdammar, strukturkalkning, försök med markkol (biokol), fosforfällor och kvävemurar. Just biokol har stor potential att utgöra både koldioxidsänka och jordförbättringsmedel som ger mindre näringsläckage. Försök bör stimuleras tillsammans med lantbrukare och experter.

Cirkulera näring från havet till land

I Kalmar län arbetas det inte bara för att stoppa ny näring från land till hav utan det sker även arbete för att återcirkulera den redan tillförda näringen från havet tillbaka upp på land. Genom innovativa försök med musselodlingar där marina resurser blir till nytt lokalproducerat foder kan näringen i havet minska och transporter från Brasilien också minska.

Hållbar vattentursim

Det är inte vara vi länsbor som njuter av vattnet längs smålandskusten utan även våra besökare. Socialdemokraterna vill se en hållbar turism där besökare kan njuta av vår natur utan att skada den. Utmärkt utveckling av detta sker bland annat på initiativ av Västervik framåt men även på Öland där försök visar på den självförsörjande ekoturisten.

Tillgängligheten till havet styrs efter tillgång av båtar, broar, bryggor etc. För ett hållbart nyttjande av skärgården krävs omsorg och god infrastruktur för att möjliggöra ett hållbart turistande i skärgården.

Genom att skapa goda förutsättningar för att tanka miljövänligt och minimera båtbottnfärg genom att upprätta båtbottevättar. Även genom att anlägga sopsortering samt skapa goda förutsättningar för att tömma sin latrin vid avsedda stationer snarare än göra utsläpp i havet, kan möjligheterna för minimerad påverkan av kustmiljön från turism skapas.

Gediget uppströmsarbete viktigt

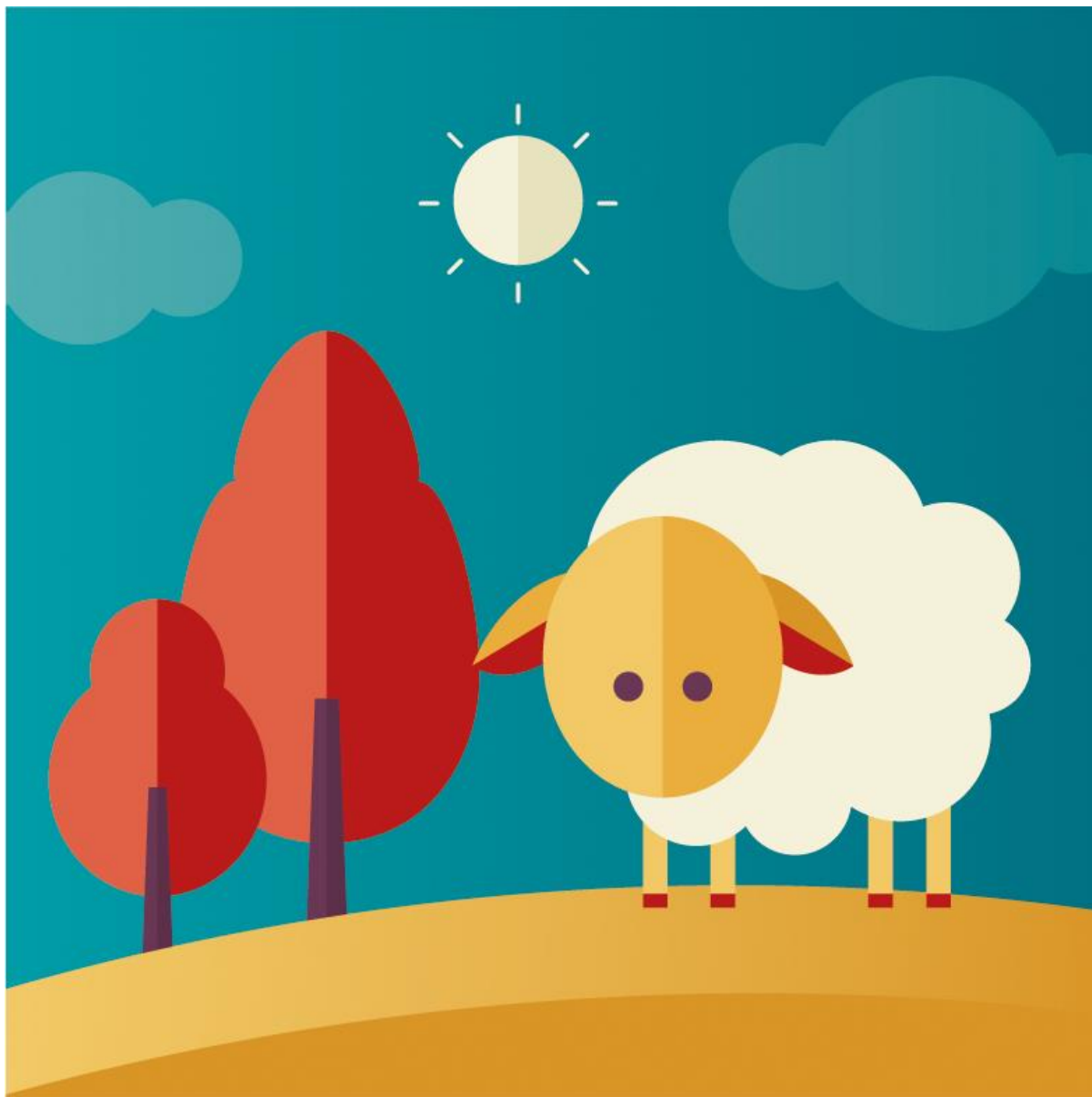
Havet är slutstationen för skadliga ämnen, plastförpackningar, mikroplaster och hormonstörande ämnen som inte hunnits stoppas tidigare på land. Därför är det viktigt med ett gediget uppströmsarbete för att de skadliga ämnena inte ska nå havet. Läckage från konstgräsplaner ska helt stoppas och plastanvändningen i kommunerna bör minimeras. Engångsplast bör inte användas alls och enskilda avlopp bör säkerställas i god funktion.

Innovation

Slutligen

MÅL FÖR ETT RENT KALMARSUND

1. Fånga upp näringsämnen på dess väg till havet i varje kommun. Hitta modeller för att kunna stimulera fler att vara med och ta ansvar.
2. Vi ska ta vår del av det experter säger behövs för god status och rent vatten-2027, kommunerna ska anta de handlingsplaner som tagits fram i Kalmarsundskommisionen. Exempel på åtgärder som våtmarker, strukturkalkning, markkol och andra näringshållande åtgärder ska genomföras enligt planerna.
3. Fler båtbottevättar, båtlatrinstömningsstationer och möjlighet att tanka fossilfritt även till sjöss i vårt län. Här ska vi hitta lösningar för att stimulera branschen som gör det lätt för båtägare att göra rätt
4. Engångsplaster skall förbjudas i offentlig verksamhet där det finns goda alternativ.
5. Avfallssorteringen vid kusten skall öka
6. Fler musselodlingar ska anläggas
7. Vid planering av nybyggnation ska det vara självklart att vi anlägger cirkulära vattensystem för att tex inte behöva använda dricksvatten för att spola toaletter
8. Ta fram strategier för att nå ett samhälle där vattnet nyttjas cirkulärt
9. Alla enskilda avlopp nära vattendrag ska ha god kvalitet
10. Andelen ekologisk/närproducerad mat ska öka
11. Uppföra fler marina naturreservat

Biologisk mångfald i Kalmar län

Kalmar län är en region rik på många olika miljöer. Lummiga skogar, idylliska jordbruk, grunda vikar som sträcker sig långt in i regionen, en bred kust, vackra ängar och värdefulla kulturmarker. Vi har dessutom ett län med unika och vackra miljöer som eklandskap, strandmiljöer och sandmarker som inte bara gynnar oss, utan också en bred mångfald bland djur- och växtriket.

En av vår tids största kollapser

En viktig del i ett hållbart Kalmar län är att värna om den biologiska mångfalden. Utan den artrikedom, både från djur- och växtriket, som finns skulle livet på jorden som vi känner det idag vara omöjligt. Människans oaktsamma utnyttjande av våra gemensamma naturtillgångar och en

kapitalistiskt drivkraft har lett fram till att vi idag lever i en av vår tids största kollapser inom den biologiska mångfalden. Arter, på såväl land som i det marina, hotas av övergödning, oäktsam exploatering och vårdslöshet - allt orsakat av människan.

Skapa rätt förutsättningar

Vi måste skapa förutsättningar för att den biologiska mångfalden ska bevaras och utvecklas. En viktig del i arbetet för att bevara och utveckla den biologiska mångfalden är att skapa rätt förutsättningar. Regionen utvecklas i en rask takt med nybyggnationer och investeringar, i den utvecklingen måste värnandet och bevarandet av den biologiska mångfalden prioriteras.

Gynna den biologiska mångfalden

I samhällsplaneringsprocessen ska den biologiska mångfalden vägas in och planer för att bibehålla och främja den biologiska mångfalden tas fram. Grönområden, parker och implementering av innovativa åtgärder ska prioriteras. Att plantera in ängar i rondeller eller på busshållplatsers tak, upprätta insekshotell eller placera ut fågelholkar i parker och skogsområden är några exempel på hur vi kan gynna den biologiska mångfalden. Samtidigt måste större sammanhängande ytor säkerställas att de finns kvar även i stadsmiljöer både för människors livskvalité och för den biologiska mångfaldens utveckling.

Vi måste också bevara och återskapa vattendrag för fiskelivet i våra åar och floder ska återkomma. Det kommer inte bara gynna livet i vattnet utan också attrahera en ny lukrativ näring - sportfisket.

Larmet om bina

Larmet om att bina håller på att dö ut har funnits länge. Bina är en viktig spelare för allt liv på jorden genom deras syfte att pollinera. Därför är det av största vikt att kommuner och region planerar för att stimulera och underlätta för fler ängar och betesmarker. Arter som riskerar utrotning kan hjälpas genom att man placerar ut stödfoder. Ett exempel är stödutfodringen som riktades mot havsörnar som gynnade populationen i en positiv riktning. Vi vill se fler liknande insatser mot arter som riskerar utrotning.

Fler marina naturreservat

Vi är en kustregion, en möjlighet som också för med sig stort ansvar för den stora artrikedomen som finns där. Idag har vi tolv marina naturreservat som skyddar det marina artriket. Syftet med naturreservat är inte bara att värna om den biologiska mångfalden, utan också att skydda, återställa eller nyskapa värdefulla naturmiljöer samt vårda och bevara värdefulla naturmiljöer. Vi ser positivt på att flera marina naturreservat skapas i regionen och även att man undersöker möjligheten att införa marina nationalparker som innebär ett starkare skydd för den biologiska mångfalden. Genom

att aktivt arbeta med vattenvård, både i sjöar, åar och hav så bidrar vi till att artrikedomen frodas och att lekande fiskar återvänder.

Fler våtmarksområden

Utdikningar för såväl skogs- och lantbruk har lett till att vattnets resa till havet går i en accelererande hastighet. Utöver att näringsämnen som på hade på naturlig väg renats bort övergöder haven, har våtmarker torkats ut. Ett habitat som gynnar allt från insekter och blötdjur till fågelriket. En viktig del för att bevara den biologiska mångfalden är att öka anläggning och förutsättningarna för fler våtmarksområden runt om i regionen.

Öka kunskapen

Vi är en avlång region med fantastiska stränder, både på fastlandet och runt om på Öland. I sanddynerna finns ett rikt djur- och växtliv som vi måste ta hänsyn till i arbetet med mångfald. Vi vill öka kunskapen om mångfalden i sanddynerna, informera och skydda sandområden för framtiden samt genomföra skötsel och restaurering. För att initiera projekt inom ovanstående rubriker krävs förutom kunskap även tid för att driva denna typ av projekt och rätt guida offentliga aktörer vid planerings och samhällsutveckling. Varje kommun säkerställer att kompetens finns för att utveckla den biologiska mångfalden.

Varsamt och hållbart lantbruk är ett måste

I vår region har vi engagerade och kunniga lantbrukare. I en tid när allt mer närproducerade matvaror efterfrågas krävs ett aktivt lantbruk, men också ett hållbart lantbruk. Stora delar av Kalmar län ligger i övergödningssensibla områden vilket betyder att ett varsamt och hållbart lantbruk är ett måste. Vi vill underlätta för regionens lantbrukare att gå över till ett ekologiskt jordbruk, utan kemiska bekämpningsmedel, konstgödsel och med fler möjligheter för utvistelse för djuren och betesmarker.

Bevara öppna landskap

Vi vill se en investering i cirkulär bevattning som både sparar vatten och minskar spridningen av näringsämnen. Lantbrukarna bidrar också starkt till öppna landskap och ängsmarker genom deras betesdjur, en viktig del i arbetet för att bevara den biologiska mångfalden. Kommunerna arrenderar även ut mark åt lantbruket, där är det viktigt att man ställer krav på vad marken ska användas till. I de fallen där det finns möjlighet vill vi se krav på att betesdjur ska beta för att bevara ett öppet landskap och skapa ängsmarker som gynnar den biologiska mångfalden.

Krav på offentlig upphandling

I offentlig upphandling av kött vill vi också att den biologiska mångfalden ska räknas in. Genom att ställa krav på att köttet ska komma från djur som gått på naturbete med svenska djurskyddsregler

garanterar vi inte bara att djuren har haft ett värdigt liv, utan också att ängsmarker hålls öppna för att skapa miljöer som främjar den biologiska mångfalden.

Kontinuitetsskogsbruk

I en region och i ett land med så mycket skog måste brukandet av skogen ske på ett sätt som är hållbart och värnar om den biologiska mångfalden. Vi vill se ett krav i att inte bara dubbel certifierat skogsbruk utan också kontinuitetsskogsbruk ska krävas i offentlig upphandling. Vi vill också att den skogsmarken som ägs av kommunerna ska skötas på ett sätt som gynnar den biologiska mångfalden och även ge möjlighet till rekreation och maximera skogens och markens förmåga att utgöra kolsänka. Skogsbruk på torvmark med läckande metangas ska uteslutas. Ett skogsbruk som gynnar den biologiska mångfalden kan vara blandskog eller en gallring och återplantering av skog som gör att vi undviker skövling.

MÅL MED BIOLOGISK MÅNGFALD I KALMAR LÄN

1. Det ska ställas krav på kommuner och regionen att i samhällsplaneringsprocessen värna om den biologiska mångfalden samt att bevara och stimulera ekosystemtjänster
2. Alla kommuner i regionen tar fram en grönstrukturplan som innehar hög status i kommunens samtliga beslut.
3. Vid offentlig upphandling skall ett av kriterierna vara att uppdragstagaren ska värna om den biologiska mångfalden.
4. Införa fler områden och permanenta installationer i städer som gynnar den biologiska mångfalden.
5. Bevara och återskapa vattendrag.
6. Säkerställa kompetens att utveckla den biologiska mångfalden i alla kommuner.
7. Alla kommuner ska verka för fler betesmarker och aktiv ängsvård.
8. Införa fler marina naturreservat och föra diskussion över att införa marina nationalparker i länet.
9. Öka anläggningen av våtmarker.
10. Vi ska arbeta för att bevara och främja den biologiska mångfalden vid kusten.
11. Minimera konstgödsel och bekämpningsmedel inom lantbruken i övergödningssensibla (Nitratkänsliga) områden.
12. Att lantbruken ska maximera utevistelsen för djuren.
13. Öka anläggningen av bevattningsdammar.
14. Stimulera cirkulärt bevattningssystem för lantbruket.
15. När kött ska upphandlas ska djuren ha gått på naturbete.
16. Utbilda tjänstepersoner som arbetar med samhällsutveckling i hur man värnar om den biologiska mångfalden i ett växande samhälle.
17. Kommunerna och Region Kalmar län ska aktivt arbeta med forskning inom den biologiska mångfalden för att bevara och främja den i regionen.
18. Skog- och markägare ska uppmanas till att bedriva ett skogsbruk som gynnar den biologiska mångfalden.
19. I offentlig upphandling ska kommunerna och Region Kalmar län inte bara kräva dubbel certifierat skogsbruk, utan också kontinuitetsskogsbruk.
20. Den skogsmark som ägs av kommuner ska skötas så det gynnar den biologiska mångfalden.

Ett hållbart Kalmar län

Vi lever i ett slit och slängsamhälle, ska vi nå hållbarhet måste mer cirkulära lösningar komma fram. Det offentliga upphandlar produkter för miljarder, genom att ställa krav i upphandlingen på att produkter redan i designfasen ska kunna återvinnas kan produkter som lätt cirkuleras öka. Agenda 2030 kan också ge ny kraft i miljöarbetet. Vi ska skapa möjligheter för invånarna att dela, låna och konsumera cirkulärt. Boende i Kalmar län ska erbjudas kunskap och möjlighet att leva hållbara och miljösmarta liv. Hållbarhetsbokslut i kommunerna är ett bra sätt att hålla koll på både miljön och Agenda 2030. Vi ska se till att allt som vi behöver göra oss av med i första hand går till återanvändning, i andra hand materialåtervinning och i tredje hand till energiåtervinning.

All nedskräpning ska minska

Det ska vara enkelt att lämna avfall till återanvändning eller återvinning. Insamling av sorterat avfall såsom papper, plast, metall och matavfall ska kunna ske direkt vid bostaden. Det ska gå att

källsortera i stadsmiljö, på idrottsanläggningar och all nedskräpningen ska minska. Det måste vara enkelt att göra rätt.

Blomstrande företag och mer hållbara lösningar

Vi ska utnyttja alla resurser effektivt, matsvinn ska minimeras, allt avfall källsorteras, all onödig engångsplast ska förbjudas och övrig plast minimeras. Även energiåtervinning är en möjlig väg

Det ska vara lätt att göra rätt - ansvariga för insamling och omhändertagande av hushållsavfall ska samla in sorterat material såsom plast, metall, papper och matavfall vid fastigheten. Det är genom innovationer och forskning som vi hittar de nya lösningarna för ett hållbart samhälle. Genom att skapa goda förutsättningar för hållbara företag, innovation och forskning får vi både blomstrande företag och mer hållbara lösningar. Konsumentverket har tagit fram en märkningsguide för att hjälpa dig att kunna handla mer hållbart.

Bygga för framtiden

Kalmar län växer på flera håll och vi behöver bygga nytt i många områden. När vi bygger ska vi bygga för framtiden i stadsdelar med hållbara och cirkulära lösningar kring energiförbrukning, digitala lösningar, resande, dagvatten, avfall, bilpooler med mera.

Hållbart byggande

Hur vi bygger våra hus och hur de sedan driftas står för nära hälften av våra energiutsläpp. Det är viktigt att ställa krav på hållbart byggande vid nybyggnation och göra energieffektiviseringar i det befintliga beståndet och skapa möjligheter för produktion av energi såsom solceller. Kommunerna ska ligga i framkant med sina egna bestånd och krav ska ställas i markanvisningar där hållbara lösningar som t.ex. bygga i trä eller passivhus, ska premieras. Ett sätt att stimulera hållbart byggande är differentierad bygglovstaxa.

Lätt att göra rätt

För att det ska vara lätt att kunna leva hållbart är det viktigt att samhällsplaneringen utformas så det är lätt att göra rätt. I nya boende ska energi och vattensnåla lösningar finnas på plats, möjligheter till låna prylar bilar, cyklar, fritidsartiklar, verktyg kläder och så vidare hjälper invånare att leva

resurssnålt. Att kunna laga saker som gått sönder är bra. Detta är även något som kan skapa nya företag.

MÅL FÖR ETT HÅLLBART KALMAR LÄN

1. Utbildade och kreativa upphandlare med miljöfokus i all offentlig upphandling
2. Avfallsmängden ska minska med 25% till 2025 jämfört med mängden nu och Kalmar län ska vara avfallsfri 2040.
3. Hushållsnära insamling av kompost, papper, plast, metall och glas ska ha genomförts senast 2022.
4. Upprättande av ökade möjligheter för återbruk i samverkan med branschaktörer
5. Upprätta fler lånepooler/prylbibliotek
6. Underlätta och skapa möjligheter för att reparera och laga textilier och prylar i samverkan med arbetsmarknadsåtgärder i syfte att förlänga de materiella varornas livslängd
7. Påverka designsteget för att underlätta återcirkulering. Särskilt fokus på konfliktmineraler och ändliga ämnen. Exempelvis genom krav i upphandling och information till allmänheten.
8. Uppmuntra alla länets kommuner att ha egna hållbarhetsbokslut